

Список використаних джерел

1. Бадер В. І. Удосконалення мовленнєвого розвитку молодших школярів / В.І.Бадер // Педагогіка і психологія. – 1998. – №4. – С. 31 – 36.
2. Лазаренко Н. Збагачення словника молодших школярів / Н.Лазаренко // Початкова школа. – 1999. – №1. – С. 14–17.
3. Хорошковська О. Розвиток українського мовлення молодших школярів / О. Хорошковська // Початкова школа. – 1997. – №8. – С. 14 – 16.

УДК 373.21.382.033-053.4

ВАСЬКО А.
ЧЕКАН О.І.
Мукачівський державний університет, Україна

ГРА ЯК ЗАСІБ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОВКІЛЛЯМ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ігри – неоціненний виховний скарб, який залишили нам наші прадіди. Вони є чудовим засобом усебічного виховання дошкільнят: сприяють розширенню уявлень дітей про навколишній світ, розвитку кмітливості, логічного мислення, психічних процесів, загартуванню волі, витримки і, зрештою, залученню дітлахів до вивчення історії свого народу.

Принцип національної спрямованості освіти, передбачений державним стандартом, який визначений Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні, реалізується завдяки використанню ігор у практиці роботи дошкільних навчальних закладів. Адже, граючи, діти не лише опановують рідну мову, а й ознайомлюються зі здобутками фольклору – мирилками, лічилками, дражнилками, закличками, зговірками, вчать використовувати їх у різних життєвих ситуаціях.

Ігри як засіб виховання дітей високо оцінювали К. Ушинський, Є. Водовозова, Є. Тихеева, С. Русова, О. Усова, В. Сухомлинський та ін.

Відродженню та ефективному впровадженню в освітньо-виховний процес ігор присвячено багато сучасних наукових досліджень: А. Богуш, Е. Вільчковського, А. Вольчинського, Н. Луцан, Н. Лисенко, Г. Воробей, М. Мельничук, Є. Приступи, Н. Химич, А. Цьося та ін.

Використання ігор процесі ознайомлення з довкіллям допомагає активізувати діяльність дитини, розвиває пізнавальну активність, спостережливість, увагу, пам'ять, мислення, підтримує інтерес, розвиває творчу уяву, образне мислення. Саме тому в курсовій роботі ми досліджуємо тему: «Роль різних видів ігор в процесі ознайомлення з довкіллям».

К. Ушинський стверджував, що в грі діти шукають не тільки насолоду, але й прагнуть до самоствердження через цікаве й важливе для них заняття. У грі дитина прагне жити, відчувати та діяти. Гра– вид діяльності, який надає дитині ключі до розуміння свого «Я», а також є першим етапом до здійснення індивідуального підходу до виховання дитини [1, с.48].

Видатний педагог А. Макаренко надає великого значення виховним функціям гри, яка є школою підготовки до життя, роботи. Гра надає дитині можливість

нестандартно поводити себе в умовно-реальній ситуації. У грі дитина активно виявляє особистісне ставлення до того, що відбувається, навчається вільно відстоювати свою точку зору. Ціннісний початок гри заключається не тільки в тому, що в ній дитина виступає в ролі творця й найбільш повно розкриває свої потенціальні здібності, але й ігрова діяльність сприяє збереженню фізичного й психічного здоров'я гравців. Найбільшого ефекту у вихованні особистості можна досягти під час ігрової взаємодії.

Висиль Сухомлинський зазначав, що гра – «це величезне світле вікно, через яке в духовний світ дитини вливається цілющий потік уявлень, понять про навколишній світ. Гра – це іскра, що запалює вогник допитливості».

Про вплив гри на особистість дитини в процесі виховання й навчання неодноразово писала О. Усова: «У грі формуються всі сторони душі людської, її розум, її серце і воля, і якщо говорять, що ігри передбачають майбутній характер і майбутню долю дитини, то це правильно у двоякому значенні: не тільки в грі висловлюються схильності дитини й відносна сила її душі, але сама гра має великий вплив на формування дитячих здібностей, а отже, і на її майбутню долю» [2, с.52].

Науковці здавна вивчають ігри дітей і дорослих, обумовлюючи їхні функції, специфічний зміст порівняно з іншими видами діяльності. В одних випадках потребу у грі трактують як необхідність дати вихід життєвій силі, в інших, природа гри полягає в задоволенні потреби у відпочинку. Гра може бути викликана і потребою в лідерстві, і, як варіант, само терапії. Можна розглядати гру і як компенсаторну діяльність, що дає змогу задовольнити нездійсненні бажання. У будь-якому випадку, жива істота, граючись, своєрідним чином навчається, розвивається, зростає.

Отже, нами проаналізовано засоби ознайомлення дітей дошкільного віку з довкіллям. Одним із засобів є гра. Гра – завжди фізичне або духовне діяння, що вправляє сили людини. У грі незмінно є об'єкт додатку сил. Тому гра завжди стає проекцією якогось виду людської діяльності. Ігровий підхід є ефективним засобом спонукання до корисної діяльності й поведінки. Гра – один із видів діяльності дитини, що полягає у відтворенні дій дорослих і стосунків між ними.

Гра-виконує роль передбачення наочної й духовної діяльності. У ній завжди міститься елемент спортивної, трудової, художньої або пізнавальної діяльності. У грі присутнє спілкування як діяльність і ціннісна орієнтація.

Список використаних джерел

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко, – 3-тє вид., випр. – К.: Світич, 2009. – 430 с.
2. Бурова А. Організація ігрової діяльності в дошкільному закладі. //Дошкільне виховання – 2007. – №10. – С.8 – 13.